

Vlažný vzťah k sviatku

Hovorí sa, že dnešná mladá generácia má k Sviatku Všetkých svätých oveľa vlažnejší vzťah ako to bývalo kedysi. Návštevy hrobov berú mladí ľudia skôr ako povinnosť, alebo si svojich blízkych pripomínajú inak. Sociológovia, ale aj zástupcovia cirkvi sa však domnievajú, že vekom sa aj u mladých ľudí vzťah k tomuto sviatku zmení.“

Redaktorka TA3: „Napriek tomu, že do kostolov chodí aj množstvo mladých ľudí, Sviatku Všetkých svätých neprikladajú takú dôležitosť ako to bolo kedysi.“

Mladí Bratislavčania: „Ako nejakú hromadne toto nejakú neuznávam, že by som práve ten čas vyhľadával, niečo také.“

Mladí Bratislavčania: „Tak je to vlastne ten deň, na ktorý by si akurát vtedy mali spomenúť, takže určite áno.“

Mladí Bratislavčania: „Žiadny a vôbec. Nie som svätý, ani nič.“

Mladí Bratislavčania: „Nejakú moc ma to až tak nezaujímá proste.“

Mladí Bratislavčania: „Ja to beriem tak, že musím ísť niekam s rodičmi vždy, pomodliť sa a takto, ale nič výnimočné.“

Barbara Štefanovičová, redaktorka TA3: „Kedysi to bolo inak. Aj mladí ľudia venovali tomuto sviatku oveľa väčšiu vážnosť aj pozornosť. Doba sa totiž mení.“

Jozef Hal'ko, katolícky kňaz: „Smrť

bola kedysi oveľa bezprostrednejšie prítomná medzi ľuďmi. Vtedy, keď sa zomieralo doma a nie v nemocnici.“

Redaktorka TA3: „Kňaz to pripisuje aj veku človeka a predovšetkým jeho skúsenostiam.“

Jozef Hal'ko, katolícky kňaz: „Ten, kto nezažil stratu blízkeho človeka, iste ešte nie je ani konfrontovaný tak bezprostredne s tou otázkou života a smrti.“

Redaktorka TA3: „Podľa sociologičky je to tým, že spoločnosť všeobecne sviatky potláča do úzadia a jednoducho scivilneli. No a vplyv má aj súčasný životný štýl.“

Sylvia Porubánová, sociologička: „Všetko, čo ide mimo komerčného, mimo komerčného správania sa, sa môže javiť v istej etape života ako záťaž. Ale opakujem v istej etape života aj táto skupina mladých ľudí zväži, že je to naozaj ten minimálny príspevok k ďalšej rodinnej súdržnosti, k rodinnej pamäti.“

Jozef Hal'ko, katolícky kňaz: „Je to čosi, čo sa nemení. A to je to vedomie človeka, že každou minútou sa približuje k tomu momentu vlastnej smrti.“

Redaktorka TA3: „A práve túto skutočnosť si človek v rôznom veku uvedomuje inak. Preto sa dá predpokladať, že čím budú mladí ľudia starší, aj vzťah k Sviatku Všetkých svätých sa bude meniť.“

Barbara Štefanovičová
TA3, 1.11.2010

Sviečkový pochod obetí zneužívania

Dušičkový víkend v Ríme mal trpkú príchuť. Ulicami pochodovali stovky obetí sexuálneho zneužívania kňazmi a žiadali spravodlivosť. Voči obetiam pedofilných škandálov však zakročila polícia.

Redaktorka: „Práve na Dušičky, keď ľudia spomínajú na svojich blízkych žiadali vo Vatikáne spravodlivosť. Obete pedofilných kňazov prišli až z 13 krajín. Pokojný sviečkový pochod sa však neskončil podľa ich predstáv. Pred bránami Vatikánu dav zastavili policajti.“

Gary Bergeron, hovorca Združenia

obetí: „Boli neblomní a nepustili nás na Námestie svätého Petra. Chceli sme tam symbolicky položiť kamene s menami obetí.“

Redaktorka: „Zmieriť napätú atmosféru sa pokúsil hovorca Svätej Stolice Federico Lombardi, ktorého však obeť pedofilných škandálov vypískali.“

Bernie McDavid, obeť sexuálneho zneužívania z USA: „Povedali sme mu Federico, cirkev má vážny problém, nevyhrážame sa, len upozorňujeme na to, čo sa stalo a tých obetí pribúda. Musí sa to zastaviť.“

Kázeň trnavského arcibiskupa Bezáka

k sviatku Všetkých svätých

Dnešná kázeň trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka k sviatku Všetkých svätých na slávnostnej omši v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave sa niesla v duchu odpúšťania.“

Róbert Bezák, trnavský arcibiskup: „Uvedomte si, aj v našom živote môžeme existovať spolu bez toho, aby sme nepovedali – prepáč, odpusť mi, ja som to tak nemyslel? Neexistuje žiadny ľudský vzťah, kde sa vypustia tieto základné slová – prepáč, odpusť mi. Kto je svätý, ten, kto ich vie povedať. Koľko razy ste ich už povedali? Ako ľahko ich viete povedať alebo ťažko? A vždy vieme nájsť nejaký dôvod, prečo tí druhí sú, čo som mohol spraviť, musel som sa nahnevať, ja som musel povedať tieto slová, lebo však svet je taký. Koľko tých výhovoriek počujeme len preto, aby sme si nemuseli priznať, že je to moja vina, moja vina, moja preveľká vina.“

Rádio VIVA, 1.11.2010

Ton Leerschool, obeť sexuálneho zneužívania z Holandska: „Hovorila stále to isté, je nám to ľúto, nevedeli sme o tom, samé slová, nič konkrétne sa ale nemení.“

Redaktorka: „Cirkev prechádza najťažším obdobím za posledných 40 rokov. Pedofilné škandály už otriasli Európou, Spojenými štátmi, aj Austráliou. Vatikán síce sprísnil postup voči pedofilným kňazom. Podľa obetí to však nestačí.“

AA: „Kým medzinárodné spoločenstvo neuzná, že sexuálne zneužívanie kňazmi je zločinom proti ľudskosti, dovtedy neprestaneme. Musíme chrániť naše deti.“

Redaktorka: „Obete pedofilných kňazov preto Vatikán žiadajú, aby zverejnil zoznam hriešnikov a postavil ich pred súd.“

Vo väčšine zo známych prípadov kňazi zneužívali deti v internátnych školách.“

Natália Babincová
TV Markíza 2.11.2010

Nový kostol na Luníku

Hovorí sa, že košickému sídlisku Luník IX nepomôžu ani všetci svätí. Voda tam tečie iba niekoľko hodín denne, Hrebendova ulica je naďalej bez elektriny a mesto navyše poškodené paneláky systematicky búra. Jedna budova však predsa len pribudla.

Obyvatelia sídliska majú od dnešného dňa k dispozícii nový kostol.“

Redaktor: „Za tri roky zbúrali na sídlisku tri paneláky. Všetky mali poškodenú statiku. Obyvatel'ov však nebudlo, len ich presťahovali do náhradných bytov. Luník IX však nie je iba o búraní.

Saleziáni Don Bosca tu dnes v novo postavenom a v novo vysvätenom kostole odslúžili prvú svätú omšu.“

Maroš Peciar, hovorca, Saleziáni don Bosca: „Je to pre nás taký paradox, aj dnes ráno, keď sme tu prichádzali, sme videli, že jedna bytovka sa odváža preč a my tu vlastne stavíme nový kostol.“

Redaktor: „Na Luníku IX. pôsobia saleziáni dva roky. Na sväte omše mali vyhradenú miestnosť v základnej škole. Ich duchovní zo začiatku prespávali v pridelenom byte na sídlisku.“

Maroš Peciar, hovorca, Saleziáni don Bosca: „Ako bieli prišli bývať na Luník, to je niečo také nezvyčajné a samotní Rómovia nie sú na to zvyknutí.“

Redaktor: „S prácou v rómskych komunitách majú výborné skúsenosti napríklad z Bardejova. Uvedomujú si však, že je to beh na dlhú trať.“

Maroš Peciar, hovorca, Saleziáni don Bosca: „Meniť mentalitu, meniť spôsoby, názory, správanie je ťažšie ako nejaké štvorročné volebné obdobie alebo niečo také.“

Redaktor: „Do nového kostola, ktorého súčasťou sú byty, telocvičňa a komunitné centrum, preinvestovali takmer 700 tisíc eur. 40% nákladov hradil magistrát. Miestnym sa tu pochopiteľne páči.“

obyvatel'ky Luníka IX.: „Veľmi pekne a ďakujeme Bohovi.“

obyvatel'ky Luníka IX.: „Ako nás to naplní? Tak mňa to naplní, pomáha mi Boh úplne vo všetkom. Som rada, že som začala do kostola chodiť.“

Dušan Tokarčík, Markíza, 30.10.2010

Desatoro - zrkadlo našej hriechnosti?

Ak by všetci žili v duchu desiatich Božích prikázaní, ostatnú legislatívu by sme mohli zrušiť, tvrdia kňazi.

Desatoro, respektíve desať Božích prikázaní veriaci označujú za návod na zmysluplný život, za excelentne sformulované predpisy morálky. „Keby sme sa ich všetci držali, neboli by potrebné žiadne iné zákony. Je v nich obsiahnuté všetko,“ presviedča nás staršia pani pred kostolom, kde sme sa farníkov pýtali, či dokážu vymenovať jednotlivé prikázania. Ona sama to nedokázala, z množstva oslovených kompletný dekalóg bez problémov zvládol len jeden. Prakticky všetci však poznali prikázanie „nezosmilniš“. Aj to, že je v poradí šieste.

Ochrana, nie zákaz Podľa evanjelického farára Jána Rumana z Veľkého Krtíša Božie prikázania pri povrchnom pohľade niečo zakazujú. „V skutočnosti slúžia na ochranu. Ak ich totiž budeme rešpektovať, ako ľudia si nikdy neublížime.“ Ruman dodáva, že „nemilosrdne nastavujú zrkadlo našej hriechnosti, teda tomu, ako ich nedokážeme dodržiavať. Keby sme to vedeli, ostatnú legislatívu môžeme naozaj zrušiť.“ Tmeliacim prvkom prikázaní je podľa neho láska: „Prvé tri sa týkajú našej lásky k Bohu, zvyšných sedem je o láske k blížnemu.“

Katolícky kaplán Marek Vadrna z Marianky vysvetľuje, ako ľudstvo k Desatoru prišlo. „Boh osobne odovzdal svoj zákon Mojžišovi na hore Sinaj.

Bol na dvoch kamenných tabuliach. Biblia to pekne opisuje až na dvoch miestach - v knihách Exodus a Deuteronomium. Boh chcel týmito jednoduchými pravidlami vložiť do srdca ľudí pravidlá života, poskytnúť im morálny zákon, etickú normu.“ Vadrna doplní, že ľudstvo o Desatoro najskôr takmer prišlo, keďže Mojžiš obe tabule od zlosti rozbil o kameň. „Po zostúpení z hory Sinaj ho totiž nahnevali Židia, ktorí sa klaňali soche zlatého býka, teda nepravnej modle. Z tejto udalosti aj pochádza termín svätý hnev.“ Boh však podľa kaplána Mojžišovi prikázal

vykresat' z kameňa nové tabule a dekalóg na ne napísal opäť.

Egyptský vzorec

Česká Wikipédia uvádza, že biblická kritika pripúšťa aj postupný vznik Desatora. Podľa F. Hosfelda a W. Johnstonea napríklad „vzniklo až v babylonskom zajatí, prípadne po ňom (asi 6. storočie pred našim letopočtom)“. Wikipédia tiež uvádza možný vplyv Egyptskej knihy mŕtvych - v 127. kapitole možno nájsť text, podobný Desatoru, pričom samotná kniha je „nepochybne staršia, než Biblia“. Nemohlo však Desatoro vznikat' postupne ako dôsledok prirodzeného vývoja morálky človeka? Evanjelické a katolícke formulácie Božích prikázaní sa dnes líšia v drobnostiach, nie však obsahovo. „Je to dané tým, že každý preferuje takú formuláciu, ktorá je podľa neho bližšia Písmu či zrozumiteľnejšia ľuďom,“ vysvetľuje Vadrna.

Hrozivo pôsobí plné znenie prvého prikázania: „Nebudeš mať iných bohov okrem mňa! Neurobíš si vyrezávanú modlu ani podobu ničoho, čo je na nebi hore, čo je na zemi dolu, alebo čo je vo vode pod zemou! Nebudeš sa im klaňať ani im slúžiť, lebo ja som Hospodin, tvoj Boh, Boh horliaci, ktorý trestám nepravosť otcov na synoch, do tretieho a štvrtého pokolenia tých, ktorí ma nenávidia, a preukazujem milosť tisícom, ktorí ma milujú a zachovávajú moje prikázania.“ Žeby Boh naozaj trestal nevinných až do štvrtého pokolenia? Ján Ruman vraví, že to treba vnímať komplexne. „Na inom mieste Biblie sa píše, že syn neponesie vinu za svojho otca, ani otec neponesie zodpovednosť za vinu syna. V porovnaní s prvým vyjadrením to znie protirečivo, ale nie je to tak. Boh naozaj dokáže trestať až po štvrté pokolenie, ale týka sa to tých, čo ho nenávidia a odmietajú. Určite sa nedotkne úprimne veriaceho, ktorý mal rodičov komunistov, nenávidiacich Boha. On za to ako ich potomok nemôže. Za nedodržiavanie Desatora si každý nesie zodpovednosť sám.“

Karol Sudor
SME, 30.10.2010

Zabili 52 kresťanov

Irackí islamskí radikáli zajali v kostole 120 rukojemníkov.

Rukojemnícka dráma v kostole irackej metropoly si vyžiadala 52 životov vrátane kňaza.

Krvavým kúpeľom sa skončila nedeľná bohoslužba v kresťanskom kostole v centre Bagdadu. Do božieho chrámu asýrskej katolíckej cirkvi vtrhli ozbrojenci zo skupiny islamských radikálov, ktorí priamo v kostole zajali 120 rukojemníkov.

„Útočníci, vyzbrojení zbraňami, sa obklopili deťmi,“ opísal situáciu príslušník irackej polície, ktorý na mieste zasahoval.

Dve vesty plné výbušnín, ktoré odpálili únoscovia po vstupe bezpečnostných zložiek do kostola, zabili 52 ľudí vrátane niekoľkých mužov zákona a kňaza a zranili ďalších 67 veriacich.

V Iraku žije asi 300-tisíc katolíkov, ktorí sú pravidelne terčom násilia. **(pia), Plus jeden deň, 2.11.2010**

Krviprelievanie v katolíckom kostole v Bagdade

Neznámi ozbrojenci zajali v nedeľu približne 120 veriacich v chaldejskom katolíckom kostole Sajídat al-Nedžát v irackej metropole

Bagdad po tom, ako zastrelili dvoch príslušníkov ochranky na burze cenných papierov v bagdadskej štvrti Karrada. Deväť ozbrojencov na úteku z burzy vtrhli do kostola, no jeden na sebe odpálil výbušniny a prišiel o život, keď sa bezpečnostné sily pokúsili vstúpiť do kostola. Katolícky chaldejský biskup uviedol, že ozbrojenci požadovali prepustenie väzňov zadržovaných v Egypte a Iraku. Podľa jeho slov boli medzi zadržanými aj dvaja kňazi.

Takmer štvorhodinovú rukojemnícku drámu ukončili iracké bezpečnostné sily, ktoré zabili niekoľkých útočníkov, ďalší sa odpálili a zvyšných zajali.

Rukojemnícka dráma v bagdadskom katolíckom kostole si podľa aktuálnych informácií vyžiadala už 52 obetí vrátane žien, detí a duchovných. Pri pokuse oslobodiť veriacich zomrelo aj niekoľko vojakov, pri-

čom zranenia utrpelo takmer 60 osôb z celkového počtu približne 100 zadržovaných ľudí, ktorí sa vmomente príchodu ozbrojencov nachádzali v budove.

Medzi obeťami je aj šesť ozbrojencov. Za útokom podľa dostupných informácií stojí iracká odnož teroristickej siete al-Kájda. V Iraku žila v roku 2003 menšina asi 800-tisíc kresťanov, no ich počet sa scvrkol na približne 550-tisíc. Mnohí totiž po invázii medzinárodných síl vedených USA krajinu zo strachu opustili. Reagovali tak na časté útoky a násilie.

Pápež Benedikt XVI. včera odsúdil nedeľňajšiu tragédiu v bagdadskom katolíckom kostole. Hlava rímsko-katolíckej cirkvi sa „modlí za obeť tohto absurdného násilia, ktoré je o to odpornejšie, že postihlo bezbranných ľudí zhromaždených v dome božom, mieste lásky a uzmierenia“. Pápež preto počas prejavy k veriacim zhromaždeným na Námestí svätého Petra vo Vatikáne opätovne vyzval na ukončenie násilia a dosiahnutie mieru na Blízkom východe. **Šport, 2.11.2010**

Cirkvi sa v podnikaní nedarí. V Česku krachuje prvá podnikajúca farnosť

Cirkvi sa v podnikaní nedarí. V Česku krachuje prvá podnikajúca farnosť v Trniciach pri Ústí nad Labem. Podľa správcu konkurznej podstaty doteraz prihlásilo pohľadávky 28 firiem a inštitúcií. Žiadajú splatiť viac ako 18 mil. českých korún. Na predaj budú netradičné objekty a predmety, dve fary, dva kostoly aj s vybavením vrátane umeleckých predmetov, ktorých určenie ceny nebude jednoduché. Nie je jasné, či sú kostoly vôbec predajné.

Rádio VIVA, 4.11.2010

Cintoríny sú dnes plné ľudí

Blikajúce svetielka na cintorínoch sú biele, žlté a červené. Akoby chceli rozprávať príbehy života. Spolu s kvetmi a zelenými vetvičkami svedčia o našich spomienkach o tom, že nezabúdame na tých ktorých sme mali radi. Presvedčila sa o tom aj Katarína Ottová, redaktorka: „Aj dnes sú cintoríny plné silných citov. Smútok, zmierenie a sem-tam aj úsmev. Veď nakoniec taký je život a také sú spomienky.“

Anketa

Opýtaný 1: „Človek to berie tak, že sa príde pozdraviť s tými svojimi blízkymi, ktorí ho už neodprevádzajú v živote.“

Opýtaný 2: „Som smutná veľmi. Spomínam, mám tu otca a je mi ľúto, že už odišiel, hoci je to 11 rokov.“

Opýtaný 3: „Smutný by potom človek musel byť celý rok, lebo nikdy sa nevráti. To patrí k životu.“

Opýtaný 4: „Sme posmútili myslím že dosť, ale hlavne spomienky, pekné spomienky.“

Opýtaný 5: „Skôr je to spomienka na toho človeka, na ktorého sme prišli spomenúť, alebo možno vzdať mu úctu trochu.“

Redaktorka: „Nie všetci máme svojich blízkych pochovaných blízko miest kde žijeme. Mnohí z nás tieto dni precestujú kilometre pre tú krátku chvíľu možno pocitu blízkosti. Katolícky kňaz Marián Gavenda si myslí, že tieto dni nám dávajú neopakovateľnú možnosť zamyslieť sa.“

Marián Gavenda, katolícky kňaz: „Ako napĺňa môj život, či v dobrom alebo v zlom. Lebo práve smrť a hrob ju pripomína. Pre každého je veľké spytovanie svedomia ak osme ten čas, ktorý nám bolo dané žiť spolu, napĺňali.“

Redaktorka: „So smrťou sa na rozdiel od nás ostatných denne stretáva aj šéf najväčšieho pohrebniectva Miloslav Hrádek. Aj on hovorí o krátkosti času žitia.“

Miloslav Hrádek, riaditeľ pohrebniectva Marianum, Bratislava: „Denne vnímame bolesť a žiaľ živých ľudí, ktorí sa lúčia so svojimi mŕtvymi a určite to zmení človeka. Minimálne si človek uvedomí a uvedomuje si každý deň, že ten život je konečný a že sa oplatí žiť tak, aby ste sa mohli ráno pozrieť do zrkadla.“

Rádio Slovensko, 30.10.2010

Decadence Now: nahý pápež, kráľovná aj predložka z Hitlera

V aktuálnych hitparádach najkontroverzejších plastík súčasnosti určite nájdete aj dva kúsky z dielne talianskeho výtvarníka Paola Schmidlina. Jeden znázorňuje súčasného pápeža Benedikta XVI. s obnaženou hrudňou, v podväzkoch a s ružovou sponkou vo vlasoch. Druhá plastika zase stvárňuje britskú kráľovnú Alžbetu II., ktorej na obnažené prsia siahajú česi ruky. Obe plastiky nazvané Slečna Kitty a Pornokráľovná môžete vidieť na výstave Decadence Now! Za hranici krajnosti v pražskej Galérii Rudolfinum až do 2. januára budúceho roka. Otvorenie výstavy v októbri sprevádzala zvedavosť širokej verejnosti. Jej ďalší priebeh ukazuje, že tvorcovia koncepcie doplatili na - paradoxne - konzervatívny prístup. I keď narábajú zo šokujúcimi prácami, ich koncepcia vyznieva ako príručka o jednom z prúdov umenia. Na výstave sa ocitlo dielo izraelského výtvarníka Boaza Arada, ktoré zobrazuje Hitlera zoderatého z kože. Z trofeje s hlavou je predložka. Bronzová socha Alexandra Kosolapova zase parafrázuje gigantické súsošie Very Muchinovej Robotníka a kolchoznička, symbol socialistického realizmu. Kosolapov však dvojici nasadil hlavy myšiaka Mickeyho a jeho družky Minnie. Sieťotlač amerického umelca Jeffa Koonsa zase ukazujú jeho intímne chvíle s talianskou pornoherečkou a političkou Ciccolinou. Koons sa okrem toho preslávil zväčšeninami zvieratiek vytvorených zauzlením balónika. „Jeff Koons ide celkom zámerne po lacnej banalite, ktorú monumentalizuje a heroizuje. Je to samozrejme finta na konzumentov gýča, ktorí jeho hru neprekuknú,“ povedal riaditeľ Galerie Rudolfinum Petr Nedoma. Zároveň vysvetlil, prečo si ako tému zvolili dekadenciu. „Ak vychádzame z toho, že výtvarné umenie má schopnosť reflektovať veľmi citlivo realitu, potom sa téma dekadencie prestane javiť ako otázka voľby, ale ako potvrdenie reality. Stačí jediný príklad: každodenné spravodajstvo (...) prináša viac extrémov a krvi ako celá výstava dohromady.“ Vý-

stavu rozdelili jej organizátori do piatich samostatných kapitol - Krajnosť seba: Bolest'; Krajnosť tela: Sex; Krajnosť krásy: Pop; Krajnosť mysle: Šialenstvo a Krajnosť života: Smrť. Okrem Galerie Rudolfinum sa na projekte Decadence Now podieľajú aj ďalšie výstavy v Prahe, Brne alebo Plzni. Veľkolepý medzinárodný projekt predstavuje zhruba 140 diel, ktoré organizátori získali od asi päťdesiatky zapožičiavateľov prevažne zo zahraničia. Medzi slávnymi autormi, ktorých práce možno na výstave vidieť, sú aj Robert Mapplethorpe, Damien Hirst, partner speváčky Björk Matthew Barney alebo David LaChapelle. Decadence Now! však nezahŕňa len výstavy, súčasťou projektu sú aj ďalšie sprievodné podujatia. V brnianskom Dome umenia tento týždeň prebiehajú Dni dekadentného divadla, pražské kino Aero zase ponúkne filmovú prehliadku. V rámci nej premietne napríklad film známeho japonského spisovateľa Rjú Murakamiho Tokyo Decadence, ktorý bol zakázaný v Austrálii alebo v Južnej Kórei. V programe je aj surrealistický mexický film Pafnucio Santo, v ktorom sa stretávajú Kristus, Frida Kahlo či Ku Klux Klan, a premietat' sa bude aj filmová esej Orsona Wellesa F for Fake. Organizátori pripravili aj dekadentnú degustáciu vína a na hudobných akciách sprevádzajú výstavu sa podieľa Monika Načeva. Tá spolu s experimentátorom Timom Wrightom skomponovala špeciálne pre Decadence Now! album The Sick Rose.

Každodenné spravodajstvo prináša viac extrémov a krvi ako celá výstava dohromady. Petr Nedoma riaditeľ Galerie Rudolfinum

Matúš Kvasnička, Pravda, 3.11.2010

Sviatky sa tento rok spojili s víkendom, nápor na cintoríny sa tak rozložil na viac dní

Sviatky sa tento rok spojili s víkendom, nápor na cintoríny sa tak rozložil na viac dní. Stovkám ľudí, ktorí smerovali počas víkendu na mestské cintoríny spoločnosť robili aj policajné hliadky. Všetko prebehlo bez problémov.“

Redaktorka: „Policajné hliadky nechýbali ani na cintoríne. Milošlav Hrádek, riaditeľ pohrebničníctva Marianum potvrdil, že ľudia nahlásili krádeže kvetinových výzdob. Dodal však, že dušičky sú v týchto dňoch pokojnejšie ako v iných rokoch. Návštevy cintorínov, zapalovanie sviečok na hrobch blízkych a ich vyzdobovanie kvetmi, modlitby a spomienky na tých, ktorí už nie sú medzi nami charakterizujú každoročne dni na prelome októbra a novembra. Katolícka cirkev už tradične slávi 1. novembra prikázaný sviatok všetkých svätých, na ktorých 2. novembra nadväzuje pamiatka zosnulých, ľudovo nazývaná dušičky. Veriaci spolu s duchovnými si dnes počas omši pripomínajú svätých, ktorí viedli pravý kresťanský život, žili a zomreli vo viere v Ježiša Krista a sú pre nás povzbudením. Spomínajú aj na tých, ktorí nemajú miesto v kalendári alebo nie sú oficiálne vyhlásení za svätých. Cirkev už po stáročia spája s touto slávnosťou nádej na vzkriesenie. Má to byť deň radosti a nie strachu.“

Martin Juríček, moderátor: „V Metropolitnom denníku pripájame okrem iného informácie o tom, ako nápor tisícok ľudí, ktorí doslova prepadli hlavné mesto v súvislosti s dušičkami, zvládla bratislavská mestská polícia.“

TV Bratislava, 2.11.2010

Grécka polícia zneškodnila výbušninu ukrytú v balíku

Grécka polícia zneškodnila už 14. výbušninu ukrytú v balíku zaslanom na francúzske veľvyslanectvo v Aténach. Ako adresa odosielateľa bolo uvedené arcibiskupstvo pravoslávnej cirkvi v Aténach a výbušnina bola ukrytá vo vyrezanom vnútri knihy. Na aténskom predmestí objavila grécka kuriérska firma ďalšie podozrivé zásielky, ktoré skúmajú bezpečnostní experti.

Rádio Slovensko, 4.11.2010

Obrazy z múky a zrna

Obrazy svätých vyrábajú z múky, kávy, pšeničných zŕn alebo jablkových šupiek. Učiteľky z Prašíc takto už 13. rok ďakujú Bohu za úrodu. Tá tohtoročná síce bola oproti minulým rokom slabšia, ale plodmi zeme aj napriek tomu vyzdobili miestny kostol.

Redaktorka: „Prašický kostolík oživa na jeseň viac ako inokedy. Veriaci ďakujú Bohu za dary zeme originálnym spôsobom.“

Elena Beňová, majsterka, autorka obrazov: „Urodia sa rôzne druhy semiačok, krásne ovocie, zelenina a chceme to stvárniť do nejakých obrazov.“

Redaktorka: „Ťažko uveriť, že tieto obrazy sú vyskladané len z toho, čo sa na poliach a v záhradách urodilo.“

Drahoslava Dolinková, učiteľka, autorka obrazov: „Cícer v tých rohoch, potom je tam štipľavá paprička, kôstky, ovos, šípky.“

Redaktorka: „Na obrazy z plodov zeme sa zbiera celá dedina už od leta. Na jeseň sa potom učiteľky a pár mladých pomocníkov načas zatvorila do kostola. Jeden obraz robia aj päť dní.“

Drahoslava Dolinková, učiteľka, autorka obrazov: „Ukladáme tú farbu na obraz a nenalepujeme. Nič sa tu nenalepuje.“

Elena Beňová, majsterka, autorka obrazov: „Drahuška vytvára to najkrajšie, tie tváre čo sú tam a ja teda obliekam tie postavy.“

Redaktorka: „Z plodín už vyskladali Ježiša, pápežov, Matku Terezu, či iných svätých, ktorí do chrámu patria. V takto vyzdobenom kostole sa lepšie slúži aj farárovi. Chrám teraz vonia po jablkách a pšenici.“

Milan Zaujec, miestny farár: „Musíme dávať pozor. Tento obrázok sa nemá ani pokropiť svätenou vodou. Museli sme to veľmi opatrne, lebo by sa to bolo rozmazalo už.“

Elena Beňová, majsterka, autorka obrazov: „Najhoršie je to keď to chceme už, že to končí, že to musíme zosypať.“

Redaktorka: „A to bude už čoskoro, tretieho novembra. To, čo sa bude dať použiť aj ďalší rok, učiteľky odložia, ostatné budú musieť vyhodiť.“

Monika Jellušová
Markíza, 30.10.2010

Rovnaké dotácie pre štátne a súkromné školy v Prešove znevýhodňujú školské jedálne

Viac ako pol roka sa prešovskí krajskí poslanci dohadovali o dotáciách pre školské zariadenia. Opozícia presadila, aby rovnako dostávali žiaci súkromných aj štátnych škôl. Predseda kraja však tvrdí, že v prípade školských jedální to nie je spravodlivé. Podľa zákona totiž súkromné školy dostávajú dotáciu na každého žiaka, kým štátne školy len na každého stravníka. Na prešovské gymnázia sa pozrel Róbert Latta.

Redaktor: „Gymnázium na Bernolákovej ulici zriaďuje grécko-katolícke arcibiskupstvo.“

Helena Čitbayová, riaditeľka Gymnázia na Bernolákovej ulici, Prešov: „V tomto školskom roku máme 226 študentov, z toho sa na obedy prihlásilo 101 študentov.“

Róbert Latta, redaktor: „Rímskokatolícka cirkev je zriaďovateľom Gymnázia na Duklianskej ulici.“

Jozef Berta, riaditeľ Gymnázia na Duklianskej ulici, Prešov: „Máme 466 žiakov, z toho stravníkov 190.“

Róbert Latta, redaktor: „A do tretice gymnázium tento raz v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja na Konštantínovej ulici.“

Stanislav Šanta, riaditeľ Gymnázia na Konštantínovej ulici, Prešov: „Momentálne máme 762 žiakov a stravníkov máme zhruba okolo 500.“

Róbert Latta, redaktor: „Z čísiel teda jasne vyplýva, že rozdiel medzi počtom žiakov a stravníkov je. Kým riaditelia prvých dvoch škôl sa k problému vyjadriť nechceli, Stanislav Šanta netajil, že spôsob rozdelenia nepovažuje za spravodlivý. Nakoniec sú totiž podľa neho znevýhodnené zariadenia v pôsobnosti kraja.“

Stanislav Šanta, riaditeľ Gymnázia na Konštantínovej ulici, Prešov: „Keď my máme 762 žiakov, prečo by sme ne-

mohli mať aj 762 dotovaných jedál?“

Róbert Latta, redaktor: „Súhlasí s ním aj predseda kraja Peter Chudík. Podľa neho pri tomto spôsobe platby nie sú súkromné školy motivované variť tak, aby mali čo najviac stravníkov.“

Peter Chudík, predseda Prešovského samosprávneho kraja: „Čím menej stravníkov má táto škola, tak tým lepšie. Čiže motivujeme, aby varili horšie.“

Róbert Latta, redaktor: „Schválený spôsob rozdelenia dotácií presadzovala opozícia. Argumentovala snahou o spravodlivosť a tým že všetci žiaci sú si rovní. Opozičný poslanec Juraj Hurný dnes pripúšťa, že súčasné rozdelenie dotácií nie je spravodlivé. Podľa neho však vinu na tom nenesú a pomôže len zmena zákona.“

Juraj Hurný, opozičný poslanec Prešovského samosprávneho kraja: „Sme sa snažili vytvoriť rovnocenné podmienky tam kde sa to vytvorí dá. Samozrejme, že spravodlivé by bolo, aby to bolo na počet vydaných jedál. Ale keďže predchádzajúca vláda prijala taký zákon, tak my za to naozaj nemôžeme. Pevne verím, že vláda prijme opatrenie a zmení ten zákon.“

Róbert Latta, redaktor: „Zmenu zákona ministerstvo školstva skutočne pripravuje.“

Miriám Žiaková, hovorkyňa ministerstva školstva: „Ministerstvo školstva chce v tomto volebnom období zrovnoprávniť financovanie všetkých škôl a školských zariadení bez ohľadu na zriaďovateľa. To znamená, že máme ambíciu zrovnoprávniť financovanie aj v prípade školských jedální. Otázka je len, v ktorom roku sa nám to podarí zaviesť aj do praxe.“

Rádio Regina, 2.11.2010

Korunu vrátili na Dóm

Je späť. Uhorskú korunu včera po troch mesiacoch znovu osadili na vrch veže Dómu svätého Martina v Bratislave. Stále ju však zakrýva lešenie. Korunu vážiacu 150 kíl snali dolu kvôli tomu, aby ju vyčistili a rekonštruovali. Naposledy sa o ňu takto postarali pred 105 rokmi. Zničený plech museli reštaurátori pre-

lakovať a potom naň naniesli 1 757 plátkov zlata. Od septembra ju mohla verejnosť obdivovať v Dóme. Pred osadením do nej vložili historické dokumenty. Okrem koruny dávala cirkev dokopy aj vežu, ktorú ešte stále pokrýva lešenie. Korunu tak zatiaľ neuvidíme v plnej kráse. (jb)

Plus jeden deň 5.11.2010

Raúl Castro otváral na Kube nový katolícky seminár

Otvorenie nového seminára je vnímané ako ďalšia známka zlepšených vzťahov medzi kubánskou vládou a katolíckou cirkvou.

Katolícka cirkev otvorila na Kube svoj prvý kňazský seminár po vyše 50 rokoch. Na ceremónii pri Havane sa v stredu zúčastnil aj kubánsky prezident Raúl Castro a početní duchovní zo zahraničia, vrátane arcibiskupa z Miami.

Komplex San Carlos y San Ambrosio môže prijať sto seminaristov a skladá sa z viacerých novostavieb, v ktorých budú učiť teológiu a filozofiu. Základný kameň pre seminár požehnal v januári 1998 počas návštevy na Kube ešte pápež

Ján Pavol II., stavebné práce sa začali v roku 2006.

Katolícka cirkev prevádzkuje na Kube ďalšie dve inštitúcie vychovávajúce nových kňazov. Nový seminár vybudovali z príspevkov z Talianska, Francúzska, Nemecka, USA a najmä katolícka laická organizácia Kolumbovi rytieri.

Otvorenie nového seminára je vnímané ako ďalšia známka zlepšených vzťahov medzi kubánskou vládou a katolíckou cirkvou, ktorá v uplynulých mesiacoch na komunistickom ostrove sprostredkovala prepustenie niekoľkých desiatok politických disidentov z väzenia.

DPA, SME, 4.11.2010

Výnos zo zbierky počas Svätomartinských dní chcú použiť na podporu obnovy niektorého mosta na Slovensku, ktorý bol zničený povodňami

Martin Juríček, moderátor: „Výnos z tohtoročnej zbierky počas Svätomartinských dní chcú organizátori použiť na podporu obnovy niektorého mosta na Slovensku, ktorý bol zničený májovými povodňami. Cieľom tohtoročných Svätomartinských dní je predstaviť svätého Martina ako človeka, ktorý stavia mosty medzi ľuďmi. Svätomartinské dni sa začnú vo štvrtok 11. novembra už po tretíkrát.“

Redaktor: „Svätomartinské dni sa začnú vo štvrtok 11. novembra už po tretíkrát. Je to tiež akási oslava výsledkov úsilia bratislavských a malokarpatských vinárov. Oslavy ponúknu aj duchovný rozmer sviatku.“

Natočené:

Anna Dyttertová, námestníčka primátora Bratislavy: „Tento 3. ročník ja považujem za také zapúšťanie, hlboké zapúšťanie koreňov tejto svätomartinskej tradície. Odkedy vznikla Bratislavská arcidiecéza, tak sa úplne logicky naskytla myšlienka spojiť tieto tradície aj s duchovným rozmerom a po dohode s Arcibiskupským úradom sme teda doplnili jarmok a ochutnávku a svätenie vína aj s

duchovným rozmerom, ktorý je obohatený postavou svätého Martina, ktorému je zasvätená aj naša katedrála a je aj hlavným patrónom Bratislavy.“

Redaktor: „Svätomartinské dni bude sprevádzať aj duchovný program pod názvom Svätomartinské triduum.“

Natočené:

Jozef Halko, hovorca Arcibiskupského úradu: „Program tohtoročných Svätomartinských dní v podstate spočíva v slávnostných svätých omšiach, ktoré budú slávené od štvrtka 11. novembra do nedele 14. novembra. Hlavným celebrantom na všetkých týchto svätých omšiach bude pán arcibiskup Stanislav Zvolenský, na týchto omšiach budú kázať rôzni kazatelia, pozvaní kazatelia zo Spoločnosti Ježišovej na rôzne témy.“

Redaktor: „Súčasťou podujatia budú od piatka do nedele aj Svätomartinské trhy na Rudnayovom námestí. V 20 stánkoch ponúknu svoje výrobky aj s ukážkou výroby slovenskí remeselníci.“

TV Bratislava, 4.11.2010 B

Fidesz schválil kontrolu médií

Vyváženosť maďarských médií budú kontrolovať politici vládnej strany.

Maďarský parlament v utorok prijal poslednú časť mediálneho balíčka, ktorý umožní vládnucej strane Fidesz ovládať tamojšie médiá. Takzvaná mediálna ústava ukladá všetkým médiám vrátane internetových povinnú úradnú registráciu a reguluje ich obsah. Zákon elektronickým médiám predpisuje povinnosť informovať vecne a vyvážené. Všetkým médiám zakazuje publikovať čokoľvek, čo môže otvorene či skryto urážať cirkev. Zákon sa vzťahuje aj na médiá, ktoré budú zo zahraničia vysielané do Maďarska. To preto, ak by sa maďarské médiá formálne presídlili do zahraničia. Zo zákona nakoniec vypadlo niekoľko pôvodne navrhovaných reštriktívnych opatrení. Nebude napríklad povinná registrácia blogerov ani právo na odpoveď v prípade názorov. Oproti sľubom predkladateľov sa naopak obmedzí právo novinárov tajiť svoj zdroj - budú ho musieť prezradiť v prípade utajených informácií. Aj v Maďarsku pritom úrady rady zadržávajú informácie s tým, že ich označia za tajné. Dodržiavanie zákona médiami budú kontrolovať dozorné orgány ovládané Fideszom. Podľa Fideszu má mediálna ústava zaistiť, aby „každý novinár pracoval podľa rovnakých etických princípov, noriem, práv, možností a povinností“. Bývalý predstaviteľ Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe pre slobodu médií Miklós Haraszti naopak v týždenníku Magyar Narancs opísal mediálny balíček ako zmes „bieloruskej povinnosti registrácie a znovu-registrácie, kirgizskej závislosti verejnoprávnych médií od vlády a ruského systému úradnej kontroly“. Vážna požiadavka vyváženosti podľa Harasztiho dáva „voľnú ruku úradom pre svojvoľné, selektívne, politické a zastráňujúce vystupovanie.“

Peter Morvay
SME 4.11.2010